

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Факультет суспільних наук і міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин

Практикум з інформаційних технологій
у міжнародних відносинах
(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
Напряму підготовки 6.030204 Міжнародна інформація
(шифр і назва напряму)

(Шифр за ОПІ ШІ 5.12.1В)

м.Дніпро
2018 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Дніпровський національний університет ім.Олеся Гончара

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: канд. політ. наук, доцент Міхейченко М.А.

Обговорено та схвалено науково-методичною комісією за напрямом підготовки 6.030204 Міжнародна інформація

“ ___ ” _____ 2018 року, протокол № _____

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни “ Практикум з інформаційних технологій у міжнародних відносинах ” складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалавра за напрямом «Міжнародна інформація».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методика та практики із застосування зовнішньополітичних комунікацій, що охоплюють процес обміну міжнародною інформацією у системі міжнародних відносин між окремими її суб'єктами, між державами, суспільними групами та індивідами.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Базові засади вивчення інформаційних технологій у міжнародних відносинах та особливості сучасної міжнародної комунікації.
2. Інформаційна політика міжнародних організацій та розвиток сучасних медіа.
3. Глобалізація міжнародної інформації. Становлення інформаційного суспільства в Україні.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання курсу „ Практикум з інформаційних технологій у міжнародних відносинах ” є ознайомлення студентів із базовими методиками та практиками із застосування зовнішньополітичних комунікацій, що охоплюють процес обміну міжнародною інформацією у системі міжнародних відносин між окремими її суб'єктами, між державами, суспільними групами та індивідами.

Завдання:

- сформувані навички самостійного орієнтування у складних сучасних інформаційних процесах;
- сприяти вирішенню інформаційних завдань майбутньої професійної діяльності.

У результаті вивчення курсу студенти повинні

знати:

- основні поняттями міжнародної інформації та комунікації;
- характеристику сучасних джерел отримання інформації та інформаційних технологій;
- основні поняття, моделі та методи дослідження міжнародної комунікації;
- наукові відомості про міжнародні інформаційні процеси та технології у обсязі передбачені робочою програмою;
- основні положення міжнародного інформаційного права та захисту інформації;
- сучасні джерела та канали отримання міжнародної інформації;
- основні поняття інформаційної безпеки та інформаційних війн;

уміти:

- збирати та обробляти міжнародну інформацію;

- використовувати сучасні інформаційні технології для вирішення конкретних завдань пошуку міжнародної інформації;
- застосовувати моделі та методи для дослідження міжнародних комунікацій;
- використовувати ПС глобальних та локальних комп'ютерних мереж для пошуку інформаційних матеріалів;
- на основі набутих знань про міжнародну інформацію самостійно освоювати нові інформаційні технології та засоби.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться - 120 годин/4,0 кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Базові засади вивчення інформаційних технологій у міжнародних відносинах та особливості сучасної міжнародної комунікації.

Тема 1. Історія та основні етапи розвитку інформаційних технологій

Основні поняття міжнародної інформації (МІ) і складові компоненти: міжнародні інформаційні ресурси; інформаційний потенціал; інформаційна могутність; інформаційний продукт; міжнародний інформаційний простір; міжнародна інформаційна політика. Фундаментальна інформація, поточна інформація, документована і зафіксована на документальних носіях інформація, новітня інформація або ноу-хау. Форми представлення та передачі інформації. Стан інформаційної інфраструктури (мережі, інформаційні системи, кількість комп'ютерів і т. п.) і тенденції її розвитку, потужність наукового потенціалу і тенденції його розвитку, потужність поліграфічної промисловості і тенденції її розвитку, наявність і потужність вітчизняної індустрії культури і тенденції її розвитку. Інформаційні і комп'ютерні мережі і системи. Міжнародна інформаційна політика — стратегія, напрями і завдання держави у сфері збирання, зберігання, використання та поширення інформації та інформаційних ресурсів у системі міжнародних відносин. Функції міжнародної інформації. Етапи розвитку інформаційних технологій.

Тема 2. Особливості політичних комунікацій міжурядових та неурядових організацій

Міжнародні НУО з інформації та комунікації. Міжнародні організації загальної компетенції. Міжнародні організації спеціальної компетенції. правозахисні (організації свободи слова, прав людини і боротьби з цензурою, зокрема Організація 19-ї статті — Міжнародний центр боротьби з цензурою). Медійні (спеціалізовані організації зі співпраці в галузі мас-медіа). Журналістські — Міжнародна федерація журналістів, Європейський союз асоціацій наукових журналістів, Європейський інститут медіа, Європейська асоціація підготовки журналістів. Організації телерадіомовлення — Європейська асоціація комерційного телебачення, Європейська телерадіомовна спілка, Європейська рада комерційного телебачення. Організації друкованої преси та реклами — Жіноча публіцистична служба, Союз преси країн ЄС, Спілка асоціацій редакторів газет, Європейський рекламний тріумвірат, Європейська асоціація рекламних агентств.

Організації суспільного телерадіомовлення та інформаційні агентства — BBC, "Канал 4", "Шведське радіо", ТВ3, ARD, RTL+, НУР/УНР. Організації інформаційних та комунікаційних послуг (кабельного, супутникового, електровз'язку, мульти-медіа,

мережевого та інтернет-зв'язку) — Міжнародна рада кабельного зв'язку, Міжнародна організація космічного зв'язку, Міжнародна асоціація мобільного супутникового зв'язку, Європейська комісія поштового, телеграфного та телефонного зв'язку, Європейський форум мультимедіа, Європейська аудіовізуальна обсерваторія, Європейська спілка операторів кабельного зв'язку, Європейська асоціація інформаційних послуг, Європейське космічне агентство, Асоціація інформаційного менеджменту. Організації з наукових, аналітичних і прикладних досліджень спеціалізованих галузей інформаційних відносин. (Міжнародний союз дослідження комунікації, Інститут науковців з інформації, Європейська асоціація досліджень з розвитку інформаційних технологій, Міжнародна асоціація "Інформація та інтелект", Європейська рада наукової інформації).

Тема 3. Електронне врядування та інноваційний розвиток країн ЄС

Сучасна стратегія розвитку інформаційного суспільства та електронного врядування (strategic objectives and 'Transformational Government - Enabled by Technology'). 'Transformational Government Implementation Plan' (Трансформаційний урядовий план до виконання). Захист інформації (Data Protection/Privacy Legislation). Законодавство щодо електронної комерції (e-Commerce Legislation). Законодавство електронних комунікацій (eCommunications Legislation). Е-врядування на державному (центральному) рівні. Місцева влада та електронне врядування. Електронна демократія Великобританії. "The Public Information Act" (PIA) (Закон про публічну інформацію). "The Personal Data Protection Act" (PDPA) (Закон про захист анкетних даних). "The Information Society Services Act" (Закон про інформаційні послуги). "The Electronic Communications Act" (Закон про електронні комунікації).

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. Інформаційна політика міжнародних організацій та розвиток сучасних медіа.

Тема 4. Інформаційна політика міжнародних організацій

Принципи діяльності ООН. Основні напрямки інформаційної стратегії ООН.

Проблеми, що вирішує Комітет ООН з інформації. Функції інформаційних центрів ООН. Департамент суспільної інформації. Бібліотека ім. Дага Хаммаршельда. Фонд залу публікацій Організації Об'єднаних Націй. Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО). Завдання ЮНЕСКО на сучасному етапі. П'ять напрямків діяльності ЮНЕСКО. Інформаційний підрозділ ЮНЕСКО – Комісія Мак-Брайда. Документаційні центри. UNESBIB (бібліографічна БД ЮНЕСКО). UNESDOC (повні тексти документів ЮНЕСКО). UNESTHES (перелік всієї термінології, що використовується в документах ЮНЕСКО англійською, французькою та німецькою мовами) виходить у друкованому та електронному варіантах.

Тема 5. Транснаціональні медіакорпорації: тенденції розвитку

"Time Warner". медіа корпорація. Кабельні мережі розважального ТБ, "CNN News Group", мережа новинних і розважальних каналів HBO, інші компанії. "Fox News Channel"; концерн "Дженерал Електрик". "International Herald Tribune", "USA Today", "Wall Street Journal", англійська "Financial Times", французька "Le Monde", німецька "Frankfurter Allgemeine Zeitung", журнали "Time", "Newsweek", "Reader's Digest" (США). Центральноевропейське медіа-підприємство (Central European Media Enterprises, CME).

Тема 6. Особливості розвитку сучасного інформаційного суспільства країн світу

Вплив теорії постіндустріалізму на формування концепту інформаційного суспільства. Гуманітарні аспекти становлення нового суспільства. Програми розвитку інформаційного суспільства. Перспективи та проблеми розбудови інформаційного суспільства у різних країнах світу. Теорії та підходи до визначення терміну «інформаційне суспільство».

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ III. Глобалізація міжнародної інформації. становлення інформаційного суспільства в Україні.

Тема 7. Соціальні мережеві платформи у зовнішньополітичній практиці країн світу

Інтерактивні ресурси мережі Інтернет (чати, форуми, віртуальні спільноти). Стрімкий розвиток сучасних комунікативних технологій. Роль соціальних медіа платформ (Twitter, Facebook, YouTube тощо) в акціях протесту по всьому світу. Роль соціальних політичних платформ у зовнішній політиці. Соціальні медіа, що виникли як результат конвергенції мас-медіа та інтернет-технологій. Сайт соціальних мереж Facebook. LinkedIn. Сервіс мікроблогінгу Twitter. Сайти та форми електронного голосування. Блоги. Спільноти медіа-контенту. YouTube та новітні можливості міжнародних комунікацій.

Тема 8. Вплив глобальної цифрової нерівності на процеси міжнародної комунікації

Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства. Декларація глобальної цивілізації (2001р.). Основні характеристики інформаційного суспільства. Базова типова структура побудови інформаційного суспільства. Моделі побудови інформаційного суспільства: характеристика, спільні та відмінні риси. Особливості національних підходів країн та регіонів світу до розбудови інформаційного суспільства (пріоритети, стратегії, практика). Світовий саміт з інформаційного суспільства (2003-2005) – як стратегія глобального інформаціоналізму. Декларація принципів “Побудова інформаційного суспільства – глобальне завдання у новому тисячолітті” та План дій до 2015 р. (2003 р.). Туніське зобов’язання та Туніська програма для інформаційного суспільства (2005 р.). Регіональні зустрічі в рамках Світового саміту з інформаційного суспільства. Проблеми управління Інтернетом.

Тема 9. Україна в глобальному медіапросторі

Основні тенденції висвітлення української тематики у західних ЗМІ. Особливості висвітлення української проблематики в інформаційному просторі окремих країн. Проблеми розбудови інформаційного суспільства в Україні.

3. Рекомендована література

1. Зуева В.І. Аксиологічний аспект гуманістичної спрямованості інформаційних освітніх технологій // Мультиверсум. - К., 2005. - № 49. — С. 241-246.
2. Воронина Т.П. Информационное общество: сущность, черты, проблемы. - М.: ЦАГИ, 1995. - 110 с.
3. Гидденс Э. Ускользящий мир: как глобализация меняет нашу жизнь. - М.: Весь мир, 2004. - 116 с.

4. Дослідження світового банку розвитку у сфері електронного врядування. - <http://worldbank.org/egov>.
5. Дослідження світового досвіду у сфері електронного врядування http://ec.europa.eu/egovernment_research.
6. Дослідження щодо місцевого електронного врядування Великобританії. - <http://communities.gov.uk/localgovernment/efficiencybetter/localegovernment/>.
7. Електронна версія сучасної стратегії електронного врядування у Великобританії - http://cio.gov.uk/transformational_government/implplan/ та <http://official-documents.gov.uk/document/cm69/6970/6970.pdf>.
8. Електронна енциклопедія. - <http://en.wikipedia.org/wiki/EGovernment>.
9. Електронна сторінка Directgov. - державного порталу. - <http://direct.gov.uk>.
10. Електронна сторінка XML.org. - <http://xml.org>.
11. Електронна сторінка групи географічного дослідження. - <http://iggi.gov.uk>.
12. Електронна сторінка організації електронної інженерії, розвитку Інтернету та його використання. - <http://ietf.org/>.
13. Електронна сторінка політичних новин Великобританії. - <http://info4local.gov.uk>.
14. Електронна сторінка світового консорціуму використання електронних технологій. - <http://w3c.org>, <http://oasis-open.org/> - електронна сторінка інтернаціональної організації oasis.
15. Мандрагеля В.А. Тенденції боротьби з глобальним тероризмом: досвід та перспективи США // Практична філософія. - 2004. - № 2. - С. 5-11.
16. Маруховський О. Переваги і вади інформаційного суспільства // Політичний менеджмент. - 2005. - № 1. - С. 15-19.
17. Моисеев Н.Н. Универсум. Информация. Общество. - М.: Устойчивый мир, 2001. - 200 с.
18. Орлова Т.В. История современного світу. - К.: Знання, 2006. - 551 с.
19. Ракитов А.И. Информация, наука, технология в глобальных исторических изменениях. - М.: Прогресс, 1998. - 104 с.
20. Рубанець О.М. Інформаційне суспільство: когнітивний креатин постнекласичних досліджень: Монографія. - К.: ПАРАПАН, 2006. - 420 с.
21. Сергієнко І.В. Шлях до інформаційного суспільства // Україна. Наука і культура: Щорічник. - 2002. - Вип. 31 - С. 68-75.
22. Тоффлер Э. Третья волна. - М.: АСТ, 2004. - 781 с.
23. Тоффлер Э. Шок будущего. - М.: АСТ, 2004. - 557 с.
24. Хабермас Ю. Демократия. Разум. Нравственность. - М.: КАМІ, 1995. - 245 с.
25. 3rd International Conference on E-Governance. - <http://web.lums.edu.pk/iceg2005>.
26. Assessing E-government: The Internet, Democracy and Service Delivery - DM West - World Bank, 2000 - hangjung.org
27. Schiller Herbert I. et al. (1992), The Ideology of International Communications. - New York: Institute of Media Analysis, 1992. - 170 p.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання оцінки за виступи на семінарських заняттях, оцінки за виконання модульних тестових робіт.